

વડઠાના મેઢાનું વરણન. ગરબો.

હાથર કપાથી રચી પ્રસિદ્ધ કરનાર
ઓઝા. કરુણાશંકર ગીરજાશંકર
તાલુકે ઘોળકાનો શ્રીમાજી પ્રાહારુ.

અમદાવાદમાં

મામાની હાવલી મધ્યે અં. યુ. પ્રીં. અને
જી. એં. કું. "લિમિટેડ"ના પ્રેસમાં
રણુછોડલાલ ગંગારામે છાપ્યો.

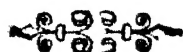
સન ૧૮૮૧. સંવત ૧૯૩૮.

કિંમત સવા આનો.

વાંચનારા વીવેકી સન્નનોને વિનંતી જો આ વર્ણનાનાં
 મેળાનું નહાનું સરખું પુસ્તક ગરબાના રાગની કવિતામાં,
 બનાવી પ્રસાધ ઈશ્વર કૃપાથી કર્યું. તે પહેલેથી તે છેવટ
 સુધી વાંચવાથી તે મધ્યેનો સઘળો સાર સમજાશે. પરંતુ
 તેમાં કાંઈ -હથ દીર્ઘ અથવા ગરબાની કવિતાની ટુકોમાં
 અક્ષર વધતો ઘટતો હોય, અથવા અશુદ્ધ લખાયું હોય
 તો તે માફ કરીને વીદ્યાનલોકો તે સુધારીને વાંચશે.

પરંતુ આ મેળા વીણની વાત ઘણા દુરના લોકોને જા-
 હુવા સાડ પ્રસાદ કરીછે. શિવાય કારતકી પુનમનો મેળો
 નર્મદાકાંઠે તથા શામળાજી તથા ગંગાકાંઠે હરદ્વાર વીગરે
 તીર્થમધ્યે બરાબ છે. તે સરવેને જાણવાસાડે લખ્યું.

તા. ૨૮ મી માહિ ફાલ્ગુઆરી સને ૧૮૮૧

(दोहरो.)

वउठानुंवृतांत जे, वांचे नरने नार्य;

अकलवंत अधिकां थशे, साभरमातु तार्य.१

॥ श्रीगणेशायनमः॥

अथ वज्रिष्ठाना मेष्ठानुं वरणं.

गरजो.

मातु पावान्नी पटरांणी के काणी काणकारे लोल
अ रागनो गरजो.

प्रथम हुं पारवतीनो पुत्र ते, पुण्ड्र प्रीत्यधीरे लोल;
गुणीजन गुणलायक गणपती, समो दाता नथीरे लोल. १
सरस्वती सीङ् करो मुञ्ज काव्य, अम्बिका ध्वररीरे लोल;
व्यापीक वाराही तु वीध, पुरण परमेश्वरीरे लोल. २
शिव शिव शंभु दीनदयाण, अधीपती धृष्टि छेरे लोल;
मुक्तीपती मुञ्ज महाराज, ज्वर सहुनी लेरे लोल. ३
धलाडो धंश्रेण अमुल, मुण मुंजाध तल्लोरे लोल;
सहृदी वज्रालायो वीशेश, गुणसागर धल्लोरे लोल. ४
कुलज दैत्य दुःखभंजन, भलो गुणरातमांरे लोल;
लक्ष्मो अमदावाद अनुप, पुरण प्रज्जातमांरे लोल. ५
ते तणे तालुको छे सार, धोणका नामनोरे लोल;
मोञ्ज वज्रिष्ठ तेहेनुं गाम, आश्रम धामनोरे लोल. ६
साबरमती तहां शाबंत, वहे क्षीप्रा समीरे लोल;

- ખીજી ખટ નદીયોનો સાથ, લકષ્મી તહાં રમીરે લોલ. ૭
- સાબર ચારગુગની માત, ચોસઠ છે ચંડીકારે લોલ;
- મેવાડ મહાંથી નીસરી માત, આઘ તે અંખીકારે લોલ. ૮
- પરવરી પાંચ શત્રુમાકોશકે, મેંટલીયે મળીરે લોલ;
- સુંદર ખંભાતી અખાતકે, મધ્યે જઈ ભળીરે લોલ. ૯
- કેટલીક નદીયોમાંનાં નીર, ખુટી ખાલી થયારે લોલ;
- સાબર નદી નર્મદા તુલ્ય, હજી બરપુર વહારે લોલ. ૧૦
- સાબરમધ્યે સંઘમ માંહ, સ્નાન કરે જઈરે લોલ;
- કોટી વીંછો પ્રાશ્વીત જાય, પીશાચ પ્રલે થઈરે લોલ. ૧૧
- શામિ માત નર્મદા તીર, જમ આંમકારજીરે લોલ;
- સાંસુ શિવનું દેર સાર, સિંધ હનુમાનજીરે લોલ. ૧૨
- વીંધકે મળાનું વરણન, તે વિસ્તારી કહુંરે લોલ;
- પુરણ પાંચ કોશનો બેઠ, પડે ધેરી સહુરે લોલ. ૧૩
- જંગલ મધ્યે મંગલ યાય, મળે ખહુ માનવીરે લોલ;
- વર્ષમાં કારતીક પહેલે પક્ષ, રૂડી રચના નવીરે લોલ. ૧૪
- સાધળી રચના કરવા કાજ, આજ ઇચ્છુ સહારે લોલ;
- ગરબો ગાળે નરને નાર્ય, નદી ત્રઠમાં રહારે લોલ. ૧૫
- તંબુ તાણી ત્રઠની માંય, પડે સહુ પ્રાણીઓરે લોલ;
- ઉછવ આનંદ અધીકો યાય, જીગતે જાણીઓરે લોલ. ૧૬
- આશરે અષ્ટ સહસ્ર સંખ્યાય, કહુ તંબુ તણારે લોલ;
- જીયો પુરૂષો તણુ પ્રમાણુ, લક્ષ્મીએ ધણીરે લોલ. ૧૭

કનાત્મવાળા છે કેટલાક કે, તાંબી રાવડીયોરે લોલ;
 તેવા શોભીત સારા તંબુ, કમાન્ય કાંમડીયોરે લોલ. ૧૮
 જીનો જગટણ સાહેબ મુર, કામ તેથી સંધુરે લોલ;
 મુજથી મજાનું મંડાણ, પ્રથમ તેણે કંધુરે લોલ. ૧૯
 જીલ્લે આગળ તે ઈંગ્રેજ કે, આસિસ્ટન્ટ હોરે લોલ;
 કીર્તિ સુધારો શુભ સાર, થપ્પે ગુણમાં છતોરે લોલ. ૨૦
 ચોકી પેરા બંદોબસ્ત, કર્યા તેણે બહુરે લોલ;
 હજી પણ આવે પલટણ સાર, તેથી સુખીયા સહુરે. ૨૧
 તોપણ તસ્કર છુટી જાય, ધરેણાં ગાંસડારે લોલ;
 ગુમાર ગંડીયા તોડી, તંબુના રાસડારે લોલ. ૨૨
 ગાડાં ગાડીનો નહીં પાર, બહુ ખેલો ધણારે લોલ;
 ઘોડાં વીગરે વાંહન સાર કે, શોભીત નહીં મણારે લોલ. ૨૩
 ઉમંગે આવે અમદાવાદી, નકી નડીયાદનારે લોલ;
 ખેડા ખચીત આવે તહાંય, મહેમદાવાદનારે લોલ. ૨૪
 સુણળે સોજીત્રાનું સર્વ, કપડવંજનારે લોલ;
 ચડોતર સધળુ ચાલે તહાંય, ચુકે કયમ વંદનારે લોલ. ૨૫
 આવે ખુખ ખની ખંભાત કે, નવાપ નૃપત્ય તહારે લોલ;
 ઘોળકુ ધરમી આવે તહાંય કે, રૂઝ રમત્યમહારે લોલ. ૨૬
 સધળો સાબર કાંઠો સાર કે, ફરતાં ગાંમનારે લોલ;
 કોડીયાવાડી ને હાલારી કે, બાલી બાવમારે લોલ. ૨૭
 બાવનગરી ને બરૂચી, મૂરત શેહેરનારે લોલ;

મુંબાઈ મહા મોટું છે સ્થાન કે, તેપણ પહેલમારે લોલ. ૨૮
 ન્યાંબુરદ્વિપ જુગતે જાણ કે, સહુ ગુજરાતનારે લોલ;
 આવે અમીરને ઉમરાવ કે, બહુ બહુ જાતનારે લોલ. ૨૯
 ત્રયોદશીથી પ્રતીપદાય, અપાર ઉમેદનારે લોલ. ૩૦
 ફુલબ દીન ત્રૈણમાં તહાય, મળે બહુ મેદનીરે લોલ;
 ધંધર ધચ્છાનો ઊછરંગ, નહી કોઈ મોતરારે લોલ;
 એ સહુ ઉલટતણા અંકોર, ધોંગાણે ખોતરારે લોલ. ૩૧
 આવે ઢેખરીયો બહુ સંઘ, પુન્યમ પ્રભાતમારે લોલ;
 ગરદી દસઘણી તહાં થાય કે, તે દીન રાત્રમારે લોલ. ૩૨
 વીપ્રો બણીકને વળી વૈશ કે, સોની સુતાર તહારે લોલ;
 પ્રજાપત ઘડી લાવે બહુ ઘાટ કે, પેચે વાટમારે લોલ. ૩૩
 લવાર લક્ષ હીંદુતાં લોક કે, મળ્યાં બહુ નાત્રનારે લોલ;
 પારસી પઠાંણ મુસલમાન કે, જુજવી જાત્રનારે લોલ. ૩૪
 આવે ઇંગ્રેજો ઊદાર કે, ગોરા ગુણીજનોરે લોલ;
 અથ્થે ખેસીને સરદાર કે, સૂરા સજનોરે લોલ. ૩૫
 કરતા ફેરી બહુ ફોજદાર કે, તપાસ લહે તહારે લોલ;
 કારણ પડ્યો કમાવિસદાર કે, દરે છે જહારે લોલ. ૩૬
 વરસે લાડુનો વરસાદ, વળી પૈસા તણોરે લોલ;
 ખાલ્લા કરે બહુ ખોજન, હર્ષ હધયે ધણોરે લોલ. ૩૭
 લોભી દીનમાં દશજવાર, જાય જમવા તહારે લોલ;
 ખજીથી વિપ્રો કરે વમન, પડે માંદા સહીરે લોલ. ૩૮

ચૌદુ જાણે ચાંપાનેર કે, સીધી લાઈનમારે લોલ;
 બે બાજુઓ બહુ વિશાળ કે, લાંબુ માઈલમારે લોલ. ૩૯
 મોદી ગાંધી કરતા ગ્યાન, તંબોળી ત્યાં વસેરે લોલ;
 દોશીવાણીઆ વેપારી, ખેડાં બહુ રસેરે લોલ. ૪૦
 કેળાંવાળાને કંદોઈ કે, સઘળુ શાક તહારે લોલ;
 સુંદર સેલડીઓ ને સરસ કે, વળી પકવાન જહારે લોલ. ૪૧
 દેખો દુકાનો સહુ શોભીત, બનીયો બહારનારે લોલ;
 સઘળા કરતા ભારે શોખ કે, બેશ બજારનારે લોલ. ૪૨
 વળી ને વોહારા વચે ઉત કે, ઉદ્યમ અતીઘણારે લોલ;
 આપી ઇંગ્રેજી સામાન, હરે જરે સહુતણારે લોલ. ૪૩
 દારૂખાનુ પણ તે લોક કે, લાવે લુટવારે લોલ;
 ને જન આપે ભાળા ભુપ કે, તેને ધુતવારે લોલ. ૪૪
 રૂડાં રમકડાં ઇંગ્રેજી, મળે અતીકા તણારે લોલ;
 શુભ ને મીસરીનાં પણ સાર કે, લે લોકો ઘણારે લોલ. ૪૫
 કહુંછુ કંસારા બજાર, પડ્યા સહુ પાછલેરે લોલ;
 ઘાટો ઘડી ઘણા તે લાબ્યા, લેનાર બહુ મળેરે લોલ. ૪૬
 વાગે ઇંગ્રેજી વાજંત, મધુરા ગાનમારે લોલ;
 મુણતાં ઉપજે પ્રેમ અપાર કે, સુંદર કાનમારે લોલ. ૪૭
 *ચીનાઈ ચીનેને ચગડોળ કે, બેસે બહુજનોરે લોલ;

* આ મેળા મધ્યે દેશ દેશથી હજારો રૂપૈયાનો માલ
 આવે છે તે ખપી જાયછે, કેટલાક કમાઈને જાયછે.
 તથા ઘણા ખોઈને પણ જાયછે. કેટલાક એસ કરીને જાયછે.

તમાસા તરે તરેહ ત્યાં થાય કે, ખુશી કરે મનોરેલોલ. ૪૮
 હર્ષ જોઈ વાઘે હીત અપાર કે, દીવસને રજ્યનીરે લોલ;
 રક્ષાઈ જોઈ મનરંજન થાય કે, ચંદ્રની ચંદનીરે લોલ. ૪૯
 પુષ્પે ખારો લાગે બાગ કે, વીશિષ વસંતમારે લોલ;
 હાંડી ગ્લાસ દીપક જોત કે, અતી આનંદમારે લોલ. ૫૦
 મળી બહુ મંડળીઓ દશવીથ કે, પ્રભુપદ ગાનમારે લોલ;
 ખેળા નાચે ખુશી થાય કે, રાત્રે તાંનમારે લોલ. ૫૧
 આવે બાલતણાં જે ભુત કે, કેળાં કરડતારે લોલ;
 તે સહુ બજારમધ્યે જાય કે, બુઝો બરડતારે લોલ. ૫૨
 અવર બહુ આતસખાજ થાય, હવાધયો ચાલતીરે લોલ;
 કેકતા કપડાં બાજે સરવ, ઝળામાં મહાલતીરે લોલ. ૫૩
 એવા નુકતાં અતી અપાર કે, વરણન શું કરેરે લોલ;
 લખતાં લખણ થાકી જાય, ધ્યાન શિવનું ધરેરે લોલ. ૫૪
 હવે હું હોંસ થકી હિતકારે, કહુઝુ અહીંલગીરે લોલ;
 બધો આ બાજીગરનો ખેલ, જતી રહે જીંદગીરે લોલ. ૫૫
 ઉત્તમ આ તીરથછે સારે કે, કરો શુદ્ધ કામનેરે લોલ;
 સાંભળ મહાતમ લખીયું સાર, શેવો શીવ શાંમનેરે લોલ. ૫૬
 તેહેનુ એટલે એક પુરાણ, શુભ સંસ્કૃતમારે લોલ;
 ઝેળો મોક્ષ કારણે અર્થ, બાંધ્યો આ યુગમારે લોલ. ૫૭
 મોટા મહાપુરૂષોનુ કામ, સજન સહુ જાણુજોરે લોલ;
 કરો અહીં પરમાર્થનું કામ, પુરણ પ્રમાણુજોરે લોલ. ૫૮

જુઓ જેમ માળા માણસો સર્વ, ત્રૈલુ રાત્રી અહીંરે લોલ;
 પરંતુ પ્રતીપદાને દીન કે, સાંજે કોઈ નહીંરે લોલ. ૫૯
 તેવું જવું એક દીન સાર, પ્રતીર્જાંબ પાણીનુંરે લોલ;
 હલાવ્યે તરત કીટી જાય, તેવી એધાણીનુંરે લોલ. ૬૦
 વળી જો વીજળીનું દ્રષ્ટાંત કે, થઈને જતી રહેરે લોલ;
 તેવું ધન જોખનને આપુશ, મુનીયો એમ કહેરે લોલ. ૬૧
 અત્રે કરજો સાર કામ, રૂદે વિચારજોરે લોલ;
 કરીને કુર્કર્મોને દુર, ધર્મને ધારજોરે લોલ. ૬૨
 કર્યો જે જન્મ થકી કુર્કર્મ કે, તીર્થમાં નાથ જતાંરે લોલ;
 તીર્થમાં આવી કરશે કર્મ, વજ્ર લેપન થતાંરે લોલ. ૬૩
 કરજી હર્ષ થકી આ કાવ્ય, રદ્યમાં ધારજોરે લોલ;
 સહુ કવિયોનો છુ હું દાસ કે, સરવે જાણજોરે લોલ. ૬૪
 કહ્યું આ અલ્પવ્યુદ્ધિયે આજ, માફ કરો માનવોરે લોલ;
 વાયુ વશ જેમ તરણુ હોય, મને તેમ ધારવોરે લોલ. ૬૫
 ગરબો ગાસે જે કોઈ જન, રૂદે વીચારશેરે લોલ;
 પ્રભુજી પુરણ પુરશે આશ, ધર્મને ધારશેરે લોલ. ૬૬
 સાબર સરસે સદ્ગુણાં કામ, વીધનને વારશેરે લોલ;
 વ્રુમાં રહીને ગાશે જેહ, નકી ઉધારશેરે લોલ. ૬૭
 અવૃત્ત ઓગણીસો ચોત્રીસ, માધના માસમારે લોલ;
 વધમાં દ્વાદશી ફુલભ, ગુરૂની વાસમારે લોલ. ૬૮
 રહીનું કરણાશંકરે નામ, જોળકા ધામનોરે લોલ;

પ્રાણીશ્રીમાળી શુભ સાર, આસરો રામનોરે લોલ. ૬૯
 મામો હરીશંકર હૃદયકાર, કીપા કીધા ઘણીરે લોલ;
 બાળ્યો ભાગ્યશાળી બરપુર, રત્ન મધ્યે મણીરે લોલ. ૭૦
 વિદ્યા બુદ્ધિનો વીવેક, મને દીધો બહુરે લોલ;
 જન્મર્થા તેનો સહુ આધાર, શિવ શેવી કહુંરે લોલ. ૭૧
 કરે નિત્ય નીલકંઠની સેવ, ઉપાસાક ઇશનોરે લોલ;
 કાબગુર શાંમળ છે પ્રમાણ, વસા તેવીસનોરે લોલ. ૭૨
 એકવાર ઉચરજો શ્રી ઇશ કે, આ અવતારમારે લોલ;
 શુભ એ તરવા કેરે કામ કે, સાગર પારમારે લોલ. ૭૩
 હે જીવ શિવ શંભુનુ સાર, બજન કર્યે બાવર્થારે લોલ;
 ભવતારણ ને ભાજોનાય, તુલ્ય બીજી નથીરે લોલ. ૭૪
 બાપી રહ્યો વિશ્વમાં એક, ધ્યાન તેનું ધરોરે લોલ;
 કીડીથી કુંજર સુધી સાર, શિવ સહુમાં ખરોરે લોલ. ૭૫

